

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119204880
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119204880.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobcu: P. B., O.. XX.XX.XXXX, V. V. XX, XXX XX P., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 300,- eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 200,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou doručenou súdu dňa 12.3.2019 domáhal voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.514,03 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16Csp/53/2017 o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/53/2017, z 8.2.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/46/2018, ktoré nadobudli právoplatnosť 28.1.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

„33. Súd po preskúmaní zmluvy o úvere, ako aj uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy dospel k názoru, že žalobca má postavenie spotrebiteľa nakoľko zmluva o úvere ako aj v nej uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy mali formulárový charakter a obsah takýchto zmlúv nemohol takmer žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zároveň nebolo v konaní preukázané a ani žalovaným tvrdené, že finančné prostriedky boli poskytnuté žalobcovi na výkon povolania, zamestnania alebo výkon podnikateľskej činnosti. Žalobca tak mal pri uzavieraní zmluvy o úvere ako aj dohode o zrážkach zo mzdy postavenie slabšej strany s tým, že takéto zmluvy vyplňal zamestnanec žalovaného.

34. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že tá slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru s tým, že žalobca ako slabšia strana v takomto zmluvnom vzťahu ho nemohol jednak ovplyvniť a inštitút zabezpečenia úveru si zvolil žalovaný a nemohol tiež ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy.

35. Navyše inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňoval žalovanému obísť právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktorá vyplýva jednak z úniijného práva ako aj právneho poriadku SR nakoľko na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa vykonávali zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby boli

nároky žalovaného uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom, pričom ten si mohol uplatňovať akýkoľvek nárok bez ohľadu na to, či takýto nárok bol odôvodnený alebo nie.

36. Z celého konania žalovaného tak vyplýva, že účelom takéhoto zabezpečenia jeho pohľadávky bolo, aby vylúčil zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči žalobcovi.

37. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že bola formulovaná jednostranne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, pričom súd prvej inštancie akcentuje tú skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola vyhotovená na samostatnej listine, ale bola len neprehľadne zakomponovaná do textu zmluvy o úvere, navyše miniatúrnym písmom.

38. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, že takýto právny úkon bol v rozpore so zákonom a neobsahoval všetky zákonné náležitosti, pričom podmienky boli žalobcovi ako slabšej strane nastavené žalovaným.

42. Neobstojí ani argument, že v danom prípade ide o prekročenie rozsahu ochrany spotrebiteľa, nakoľko pri takomto type dohody bez jej zákonných náležitostí ide o vykonávanie zrážok bez akejkoľvek súdnej kontroly, čo by pre v tomto konaní žalobcu znamenalo, že by mohol žalovanému plniť aj napr. z neprijateľných zmluvných podmienok, ktorých existenciu súdy skúmajú ex offo. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie konštatuje, že žalobe žalobcu je možné vzhľadom na vyššie zistený skutkový stav po právnom posúdení veci vyhovieť.“

Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv. Svoje práva musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal z bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Keďže právny predchodca žalovaného mi na základe Zmluvy o úvere, č. 9011327208, z 3.7.2008 (ďalej len „úverová zmluva“) poskytol úver vo výške 2.323,57 eur a podľa úverovej zmluvy odo mňa žiadal 3.837,60 eur (počet splátok 60 x výška splátky 63,96 eur), mienil sa na jeho úkor obohatiť o sumu 1.514,03 eur (3 837,60 eur - 2 323,57 eur). Listom zo dňa 16.11.2016 žalovaný žiadal od jeho zamestnávateľa vykonávať zrážky na sumu až vo výške 5.319,52 eur.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať. Žalobca uzavrel s právnym predchodcom žalovaného zmluvu o úvere č. 0580694207. Súčasťou zmluvy o úvere je ustanovenie Čl. 3 bodu 6 zmluvy, podľa ktorého: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo Všeobecných obchodných podmienkach.“ Podľa uvedených ustanovení, Okresný súd Prešov, nemá právomoc predmetný spor prejednávať. Žalobca nijako nezdôvodnil, z akého právneho dôvodu, podal návrh na Okresný súd Prešov. Žalobca nenamietal počas rozhodcovského konania právomoc súdu.

5. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca vo svojom podaní nijako nepreukázal, že žalovaný porušil právne predpisy, ktoré by zakladali nárok žalobcu ako spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný mal za to, že nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia môže žalobca uplatňovať len pri podanej ústavnej sťažnosti v konaní vedenom pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Podľa jeho právneho názoru žalovaného, žalobca nemá žiadne právo uplatňovať si pred okresným súdom nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca síce preukázal, že si na súde úspešne uplatnil žalobu na zdržanie sa vykonávania zrážok zo mzdy žalovaným, avšak nijako nepreukázal porušenie svojich práva žalovaným, ktoré by zakladalo nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Výška požadovanej nemajetkovej ujmy v sume 1.514,03 eur nebola žalobcom nijakým relevantným spôsobom odôvodnená. Ak by aj hypoteticky uznal, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, takýto výpočet finančného zadosťučinenia je absolútne neprimeraný a nemá žiadnu oporu v právnych predpisoch. Žalovaný ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobca nezaplatil svoj dlh, a preto žiadať v tejto situácii od žalovaného vyplatenie finančného zadosťučinenia, nepovažoval za dôvodné. Dôležité je tiež to, či u spotrebiteľa išlo o hrozbu a ujmu.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, listinami (rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/53/2017, zo dňa 8.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/46/2018, zo dňa 18.12.2018, doložka právoplatnosti a vykonateľnosti, zmluva o úvere, výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy, rozhodcovský rozsudok), ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný s podaním zo dňa 16.11.2016 predložil zamestnávateľovi žalobcu dohodu o zrážkach zo mzdy.

8. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 8.2.2018, č.k. 16Csp/53/2017-75, uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. 9011327208 z 3.7.2008 na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

9. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 18.12.2018, č.k. 6Co/46/2018-105, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Odvolací súd dodal, že ako problematické vnímal dojednanie obsiahnuté v bode 5.4 Obchodných podmienok, podľa ktorého v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 5.2 OP, banka bola oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom podľa Oznámenia a úrokom z omeškania vo výške stanovenej v Oznámení, a to až do času úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy síce má svoj základ v znení zákona, no v spojení s neprijateľnými podmienkami je aj podľa názoru odvolacieho súdu plne opodstatnená ochrana, ktorú vykonal súd prvej inštancie. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa).

10. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

11. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

13. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

14. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

16. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto

osobitné právne normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.9.2016, v ktorom tento súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Podľa názoru súdu môže úspešným uplatnením práva spotrebiteľa aj dožadovanie sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, či určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.2.2018, sp. zn. 8Co/31/2017).

17. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalobca úspešne uplatnil porušenie svojho práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 16Csp/60/2019, v dôsledku čoho bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný porušil voči žalobcovi svoju povinnosť tým, že uplatnil dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej mohol vymôcť aj plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a to úrokov po predčasnom zosplatnení. Súd má teda za to, že pokiaľ bol spotrebiteľ úspešný v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný. Pre posúdenie dôvodnosti nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda dôležitý výsledok konania, a teda v danom prípade právoplatne uložená povinnosť žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy.

18. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu, konkrétne zo závažnosti porušenia práva či povinnosti voči spotrebiteľovi, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán protiprávnemu konaniu.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené súdom vymedzené kritéria má súd za to, že suma vo výške 200,- eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia (keďže morálnym zadosťučinením bola aj rozsudky súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu a je ním aj odôvodnenie týchto rozsudkov) a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním. Nebolo možné opomenúť ani fakt, že svoje povinnosti porušil aj žalobca, keď nesplácal poskytnutý úver v súlade so zmluvne dohodnutými podmienkami. V prevyšujúcej časti súd preto žalobu zamietol.

20. Námietka žalovaného o nedostatku právomoci súdu je neopodstatnená, keďže v danom prípade sa nejedná o spor medzi stranami zo zmluvy o úvere. Naopak ide o vec, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania.

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.